

Kommune Qeqertalimmi Inuit Ataqtigiit, Atassut, Demokraatillu siammasissumik ataatsimoortumik anguniagassatut siunissaat qinigaaffiup iluani 2021-2025.

Kommune Qeqertalimmi eqaatsumik pitsaasumillu aqutsineq ingerlatsissavarput.

Kommune Qeqertalik aqutsinikkut nutaaliorfiusoq, allaffissornikkut aqutsineq pisariitsoq innuttaasunut qanilaartoq peqataatitsisoq, saaffigiuminartorlu, kalaallit ileqqutsinnut kulturitsinnut naleqquttoq, nunarsuarmioqataanitsinnillu peqataanermik ilisarnaatilimmik ineriartortitsinerput nangeqqissavarput.

Kommune Qeqertalimmi sullissisut pitsaasumik innuttaasunik sullissisut pigissavagut taamatuttaarlu innuttaasunik kiffartuussinerup eqaallisartuarnissaa anguniartuassallutigu. Tamanna ilinniartitsinikkut, piginnaasanik inerisaanikkut pitsaasumillu sullissinikkut angussavarput. Siullertut kommunimi sulisut piginnaasaanik misissuinissaq suliarineqassaaq, taamaalilluni sulisut tamarmik piginnaasaat pitsaanerpaamik atorluarneqarsinnaalissapput. "Pitsaasumik ileqqorissaarluni aqutsinerup" tunngavilissavaa Kommune Qeqertalimmi innuttaasut sulisunik pitsaasumik sullinneqartutut misigilernissaat. Taamaattumik sullissinermi pisinnaatitsissutit pilersaarutillu naapertorlugit kommunip suliaasaanik pitsaasumik suliaqartoqarsimanersoq isorinnilluni pilersaarut Kommunabestyrelse –miit misissorneqartassaaq. Qaqugukkut allaffissortoqarpallaartarpa? aamma qaqugukkut allaffissorneq eqaallisarneqarsinnaava? Pisariaqartitsinerup misissorneqarnera aamma suliamik aqqiissut Kommune-mi ataatsimiisitalianut Kommunalbestyrelse –mi ilaasortanik saqqummiunneqartassaaq. Kommune –mi innuttaasut Kommune-milu sulisut partiinut arlaannaanulluunniit atanngitsutut isigalugit tatigisinnaassavaat aamma malittarisassat maleruagassallu atuuttut malillugit sullinneqarnissartik tutsuiginartutut isigisariaqarpaat. Taamaattumik sulisut inerisarneqarnerini sulisutut inissisimaffii pingaarnertutinneqassapput.

Inuit ataasiakkaat sunniuteqarlutik peqataasinneqarnerat.

Suliffeqarfiup aqqiissuussaanera aqqutigalugu Kommune Qeqertaliup najukkami sullissinermut akisussaaqataatitsineq atulerpaa. Pisarialimmik sullissinerup ataatsimoorussamik paasineqarnissaa Kommune-p massakut suliaralugu aallartippaa; Kommune-mi tunngaviusumik ilinniarsimassuseq pillugu INUA-mi ilitsersuut pitsaanerusoq ilusilersorneqarpoq. Kommune-p sulinera paasiuminarnersuaq aamma innuttaasunik oqaloqateqarneq ataatsimiititaliani Kommunabestyrelse –milu ataatsimiinnernit pisariaqartitanik piumasaqaatinilluunniit, ilimagisanik imaluunniit pisariaqartitanik naammaginartumik tunniussissaaq imaluunniit naammassinnissaaq, ima; uppernarsaatit isertuussaangitsut tamanut saqqummiuttarlugit. Suliaq qanoq suliarineqartarnerinik takunnissinnaatitaaneq sulianik takusaqarsinnaanermut aalajangernermi tunngaviusuaq. Taamaattumik Kommune –p sulineranik paasiuminarsaaneq annersumik suliarissavaa. Paasissutissanik ingerlatitseqqiisarnermik aqqiissuussaq aqqutigalugu attaveqartarnermik sulineq aamma nukittorsarneqassaaq. Atorfillit atorfitsik aallaavigalugu atornerluinnginnissaat, pissaanermik atornerluisoqannginnissaa aamma pisortat aningaasaataannik atornerluisoqassanngitsoq Kommunalbestyrelse–p kissaatigaa qulakkeerumallugulu.

Siusissukkut suliiuteqarnek.

Meeqqat suli atualinngitsut immikkut ittumik nutaamik sammineqassapput. Atualernissamut piareersarnek meeqqerivimmiittarnerit pitsaanerusumik angusaqarfiusinnaanerinek misiliisoqassaaq aamma nuna tamakkerlugu nerisaqarnermut siunnersuutit Inuuneritta III-miittut atuutilersinneqarnissaat suliniutaassaaq kiisalu meeraq peqqissoq anguniarlugu Kommune-mi nerisaqarnek pillugu politikki suliarineqassapput.

Ilaqutariinnut aqqutissioqatigiinneq/isumasioqatigiisitsineq meeqqamut/nut tunngasumik/nik suliassamik takkuttoqartillugu suillersaallugu iliuuserineqartalernissaa anguniarneqassaaq, tamannalu atuuttassasooq aamma meeqqamik angerlarsimaffiup avataanut inissiinissaq pinaveersaarniarlugu kiisalu meeqqamik ulloq unnuarlu inissinneqarsimasumik angerlartitsiniarnermi.

Inuuneq pitsaanerpaamik aallartissinnaajumallugu najukkami ernissusioirtoqalernissasanik/najukkami ernisarfeqalernissaanik sulineq peqqinnissaqarfik suleqatigalugu nangikkusupparput, taamaalilluni ilumiuunermit tapersorsorneqarnissaaq anguneqarsinnalissammat. Ilaqutariit inooriaasiannik kingornuttakkat allannortinnissaannik sulineq suliassaqarfiit INUIT aamma Timi Tarni iluini suliassaqarfiit tamarmik suleqatigiinnerisigut nukittorsarneqassaaq. Meeqqat inuusuttullu alliar-tonerminni pitsaasumik aamma sinaakkuteqartinneqassapput, ingammik atukkamik ilungersunartumik inissisimagunik. Siusissukkut suliniuteqarnek aamma aqqqissuussaasumik ajornartorsiutaasartut sorlaannik misissuinerit aqqutigalugit suliaqarfinni sulisoqassaaq, taamaalilluni pitsaasumik suliniuteqarnerit aallartinneqassapput, akuttunngitsumik malinnaalluni sulisoqartassaaq aamma meeraq, inuusuttoq ilaqutariillu suliap ingerlanerani qanimut suleqatigineqassapput, ilaatigut MANU-p atuutilersinneqarneratigut. Isumaginninnermut aqutsisoqarfiup Kommune –nimut neqeroorutai aqqqissuussaasumik iluarsaartuunneqassapput Kommune Qeqertalimmi neqeroorutit pitsaanermik ator-neqarsinnaasunngortillugit.

Meeqqat atuarfiat:

Meeqqat atuarfiat nukittorsarneqassaaq. Meeqqat atuarfiat pillugu ukiuni tulliuttuni siunniunneqartoq "Siunnerfik" nangeqqillugu sulissutigineqarnissaa isumaqatigiissutigineqarpoq. Ilaatigut imaqartoq meeqqat angusaasa qaffasinnerulernissaanik. Meeqqat atuartut immikkut pisariaqartitsisut ajornannginnerusumik meeqqat atuarfianit naammasilernerme ikaarsariartarnissaat eqaallisar-neqassaaq susassaqtut ukuusut suleqatigalugit (Atuarfik – Majoriaq – Suliffeqarfiillu).

Utoqqaat:

Utoqqarnut politikki: Kommune –mi utoqqaat tusarniaaffigineqarnissaat sulissutigineqassaaq aamma taakkua kissaataat utoqqarnut politikkiimi ilaatinneqassapput. Qeqertarsuarmi utoqqaat illuata utoqqaat paaqqutarineqarnissaminnik pisariaqartitsinngitsut najugaqatigiiffiat misileraatigaa aamma utoqqaat angerlarsimaffiminni kisimiillutik najugaqarusunngitsut ajunngitsumik neqeroorfigineqarnissaminnut periarfissaat nalunaarusiarisarpaat. Utoqqaat ataatsimoorussamik najugaqateqarfeqarusunnertik, angerlarsimaffimilu ikiorteqarnerup eqaallisar-neqarnissaa imaluunniit allatigut tapersorsortilluni ikiorneqarsinnaanerit pisariaqartillugit oqaatigisartagaat misissorneqassapput. Neqeroorummot utoqqaat namminneq soqutiginninnerminnik tunngavilersuutaat Kommune-mi utoqqarnut politikkip ineriartorteqqinneqarnissaannut tunngaviussapput. Aasianni immikkut utoqqaat ornittagaqalernissaaq (Utoqqaat ornittagaat utoqqaat illuaniimmat)

Innarluutillit:

Innarluutillit politikkia inerisar-neqassaaq. Inuit innarluutillit siunnersuisoqatiivik pilersitsinikkut kommunit-sinni Inuit innarluutillit atugaasa pitsaanerulersinnissaanut tusarniaasarnikkut peqataatitsineq pilersinneqassaaq. Innarluutillit Kommune Qeqertaliup avataanut ulloq unnuarlu angerlarsimaffimmiittut utertinneqarnissaat anguniarlugu ulloq unnuarlu angerlarsimaffimik pilersitsisinnaaneq qulaajaavigineqassaaq, pilersitsisoqarsinnaanera anguniarlugu.

Innarluutilinnut angajoqqaat atukkamikkut pitsanngorsaavigineqarnissaat sulissutigineqassaaq, ilaatigut ilisimasalinnik imaajaaffissaqarnissaat anguniarlugu. Inuit innarluutillit ilinniartaanerisa suliffeqartitaanerisalu periarfissagissaarnerulernissaat suliffeqarfiit qanimut suleqatigalugit periarfissat pitsanngorsarneqassapput. Inuit innarluutillit najugaqatigiiffii inuit innarluutillit pisariaqartitaannut pisinnaatitaaffinnullu naapertuuttumik aaqqissuunneqassapput. Inuit ersinngitsumik innarluutillit tarnimikkullu nappaatillit eqqumaffigineqarnerat sullinneqarnerallu pitsaanerusoq anguniarneqassaaq. Tarnikkut innarluutillit isumagineqarnerat peqqinnissaqarfik qanimut suleqatigalugu pitsanngorsaavigineqarnerat sulissutigineqassooq.

Meeqqat ornittagaat.

Kommune Qeqertalimmi meeqqat inuusuttuaqqallu ornittagaat nukittorsarneqassapput, nukittorsaanerup kingunerissavaa ornittakkani sulisut sullissillaqqinnerulernermikkut meeqqat inuusuttuaqqallu pisariaqartitsisut siusinaarnerusumik ikiorserneqarsinnaanissaannik aqqutissiuqataanissaat. Tamanna anguneqassaaq sunngiffinni ornittakkani aqutsisut illoqarfinni isumaginnittoqarfimmik kommunitinnilu MISI-mik suleqateqarnissamik annertusaatinnerisigut sulisut piginnaasaannik qaffasaanikkut.

Susassareqatigiinneq attackumavarput, angajoqqaat sulineranni meeqqat isumannaatsumik ornigassaqarnissaat tamatta akisusaaffigaarput, taamattumik nunaqarfinni atuareernerup kingorna ornittakkat ulluunerani suliffiup nalaani ingerlalnissaat qulakkeerneqassapput.

Pitsaaliuineq.

Kommune Qeqertalimmi pitsaaliuineq tamanut pitsaamik sunniutilik ingerlanneqarnissaa qulakkeerneqassaaq, taamaaliluni pitsaaliuineq ataavartoq tamanullu peqataaffiusoq anguneqarsinnaalissaaq. Aanngaajaarniutinik imigassamillu atornerluinerup akiorniarnerani pitsaaliuineq susassaartut qanimut peqatigalugit akiorniarneqassaaq.

Inuussutissarsiutinik ineriartortitsineq.

Kommune-mi inuussutissariortunut inussiarnernerup qulaajarneqarnerani Business Council sutigut tamatigut suleqatigalugu pissaaq. Inuussutissarsiortunik soqutinnittut pingaanerpaat peqatigalugit aamma attaveqartarfiit atorlugit ataatsimiisitsisarnikkut inuussutissarsiortutut sulinianerit qulaajarneqassapput kiisalu Kommune Qeqertalimmi namminersortunngorniartunut startpakke –p atuutilersinneqarsinnaanissaa sulissutigineqarlunilu misissorneqassaaq, taamaaliornikkut namminersortunngorniartut oqinnerusumik pilertornerusumillu **aallartissinnaanissaat** qulakkerniarneqassamat. Inerisaanermut tunisassiornermullu akornutaasartoq tassaavoq pitsaasumik sulisinnaassusillit amigaataaneri aamma taakkua misissorneqartassapput sulisinnaasut kajungilersinniarlugit. Immikkoortortat pillugit pilersaarutit pitsaanerusumik takussutissiarlugit aamma saqqummiussisoqartassaaq. Taakkua tunngavigalugit Kommune –mi sanaartorfigissaanerit siunissaq ungasinnerusoq eqqarsaatigalugu suliarineqassapput. Immikkoortortat pillugit pilersaarutit takussutissiarthaasa katitigaaneri eriagisassatut naleqartillugit aamma tunngavigineqassapput, taakkualu **takornariaqarnerup ineriartortinneranut iluaqutissiarineqassammata.**

Piniarneq aalisarnerlu.

Piniarneq aalisarnerlu pillugit politikki pilersinneqassaaq. Nalitsinni aalisartuuneq piniartuunerlu inuussutissarsiutaavoq pingaarutilik aammalu kulturitsinnut toqqammaviliissuvoq. Tamanna toqqammavigalugu aalisarnikkut piniarnikkullu atugassarisisaasut Kommune Qeqertalimmi pitsaasuunisaat sulissutigissuarput, umiatsialiveqarnikkut, amutsiveqarnikkut, neqitsersuiarfeqarnikkullu, illoqarfinni nunaqarfittatsinnilu tullerriaaraluta pitsanngorsaassuugut. Kulturitta ataannarnissaanik qulakkeerinntumik piffinni piniarnikkut inuussutissarsiuteqarfiusuni nalitta pissarititaanik imminut pilersornermi periarfissarititaasut pitsanngorsassavagut, kalaaliminernik tuniniaaffiusinnaasut pitsanngorsarnerisigut. Imminut pilersorneq siunertaralugu piniartut pisaasa pisortat suliffeqarfiini

atorluarneqarnerunissaat siunertaralugu suliaqartoqassaaq. Puisit amiisa tunisaanerisa annertusarnissaat siunertaralugu ameerniartarnermi malitassat nalilersorneqassapput Naalakkersuisooqatigiit qanimut suleqatigalugit.

Qimmeqarneq.

Qimuttoqarfimmiuuneq pingaartinneqassaaq – ileqqoreqqusat, illoqarfiup iluani qimussit aqquataasa nalunaasorneqarneri, qimmiliviit nakkutigiuminarsarneri, imiisiviillu pilersinneqarneri aqutigalugit.

Kikkut tamarmik toqqissisimanartumik angerlarsimaffeqarnissamik pisinnatitaffeqarnerat pitsanngorsarneqassaaq.

Kommune Qeqertalimmi innuttaasut toqqissisimanartumik angerlarsimaffeqarnissamik pisinnaatitaaffiat pitsanngorsartuarneqassaaq, siunissami illuliarineqartartut tamarmik ineriartornermut atugarissarnermullu naleqquttunik atortorissaafiussasut pingaartillugit ineriartortitsineq ingerlatissavarput. Kommune Qeqertalimmi eqqakkanut annanullu kuuffilersuinissamik siunissaq ersarissarlugu pilersaarusiortifigineqassooq. Eqqakkanik immikkortiterisinnaaneq paasititsiniutigineqarluni siunissami atulernissaa anguniarneqassaaq. ESANI-mut piginneqataanitta illersornissaa, suliallu taassuma iluatsittumik iluseqarluni ingerlallualernissaa qulakkiissuarput.

Sisoraaserluni majuartaat.

Qeqertarsiararmi sisoraaserluni majuartaatip 2021-miit siunniunneqartut nangillugit suliat ingerlanneqassapput, qulakkeerneqassaarlu uumap qiningaaffiup iluani suliap naammassineqarnissaa.

Kommune Qeqertalimmi Kommunalbestyrelse-mi ilaarsortat Partiit gruppiisa siulittaasui.:

Inuit Ataqatigiit.:

Mariane S. Larsen

Atassut.:

Naja Kristensen

Demokraatit

Simigaq Heilmann

Ane Hansen

Kristian Jeremiassen

Klaus Lundblad

Hans Aronsen

Niels Kristensen

Bia A. Broberg